

SOS 4200 Organisasjon og arbeid i moderne samfunn

Vår 2014, uke 12 - 18

Kursledere: Fredrik Engelstad og Ragnvald Kalleberg

Forelesningsplan

Uke 12. Fremveksten av moderne organisasjoner

Sørhaug (2004), «Korte bølger og lange moter»
Stråth (2001), “Nordic Capitalism and Democratization”
Myhre (2012), “Økonomisk vekst og industrialisering 1840-1905»

Uke 12. Normativ teori og organisasjonssosiologi

Boudon (2010), “The Cognitive Approach to Morality”
Kalleberg (2011), «Can normative disputes be settled rationally?»
Engelstad (2011), «Challenges to Democracy: Fairness and Participation»
Rawls, (2003), *Rettferdighet som rimelighet*, §§ 41, 42, 49, 52

Uke 13. Organisasjonskultur og kommunikasjon

Martin (2002) A Three Perspective Theory of Culture
Sivesind (1995), “The indispensable role of culture” (Utdrag)
Hofstede (1994), “Cultural constraints in Management Theories”

Uke 13. Kjønn i organisasjoner

Alvesson & Billing (2009), “Masculinities, femininities, and work”
Storvik (2002a), «Maskulinitet og makt i utakt»
Schäfer, Tucci and Gottschall (2012), “Top down or bottom up? A Cross-National Study of Vertical Occupations in 12 European Countries”
Misje Nilsen (2007), «Er det glasstak i Norge? Lønnsforskjeller mellom kvinner og menn på toppen i arbeidsmarkedet»

Uke 14. Organisasjon og informasjonsteknologi (Gjesteforelesning: Lars Groth)

Brynjolfsson og McAfee (2012), "Winning the Race With Ever-Smarter Machines"
Groth (1999), «Recourse to reason»
Groth, Lars (2012), «Hovedproblemet for organisasjonsforskningen: begrepsinflasjon og IT-aversjon»

Uke 14. Hierarki og ledelse

Sørhaug (1996), «Ideer om ledelse i Norge»
Kalleberg (1991), «Kenning-tradisjonen i norsk ledelse»
Storvik, (2002b), «Hvorfor så få? Forklaringer på mangelen på kvinnelige ledere»
Engelstad (2011), "Børs og katedral"

Uke 15. Offentlig sektor, ledelse og samfunnsoppdrag

Kalleberg, (2011b), "The Cultural and Democratic Obligations of Universities".
Mintzberg (1983), "The Meritocracy".
Berg, Byrkjeflot og Kvåle (2010), «Hybridledelse i sykehus – en gjennomgang av litteraturen»
Byrkjeflot, (2011), «Offentlig eller privat – spiller det noen rolle for ledelse?»

Uke 15. Internasjonal økonomi – bedrifters samfunnsansvar

Gerefifi (2005), «The Global Economy: Organization, Governance, and Development»
Midttun, Gjølberg, Kourula, Sweet og Vallentin (2013), «Public Policies for Corporate Social Responsibility in Advanced Welfare States»
Midttun, Gautesen og Gjølberg (2006), "The Political economy of CSR in Western Europe".
St.meld. nr. 10 (2008-2009), *Næringslivets samfunnsansvar i en global økonomi*, kap 4 og 6:

Uke 17. Sosiologi og profesjonsroller (Gjesteforelesning ved Arild Bryde)

Bryde (2013), "Praksis som sosiologisk metode".
Grimen (2008), "Profesjon og profesjonsmoral"
Kalleberg (2012), "Sociologists as Public Intellectuals and Experts"

Uke 17. Forhandlinger, medbestemmelse og bedriftsdemokrati

Sejersted, Capitalism and democracy. A comparison between Norway and Sweden
Engelstad (2004), "Democracy at Work? Does Democracy in Working Life Make Sense in the 21st Century?"
NOU 2010:1 *Medvirkning og medbestemmelse i arbeidslivet*, kap. 6.1-6.2.5, kap.7 og kap. 9.1-9.9

Uke 18. Motivasjon og belønningsmønstre

Sørensen (1994), "Firms, wages, and incentives"
Olsen (2012), «Opplevelse av ansettbarhet»
Hunnes (2007), «Bedrifters lønnsstruktur. Teori og empiri»
Dale-Olsen & Misje Nilsen (2009), «Lønnsulikhet i Norge 1995-2006»

Uke 18. Organisasjoner og institusjoner i arbeidsmarkedet

Dølvik (2007), *The Nordic regimes of labour market governance*
Barth og Moene (2010), «Små lønnsforskjeller og store velferdsstater»
Avdagic (2010), "When are Concerted Reforms Feasible?"

Alfabetisk pensumliste

Alvesson, M & Billing, Y. (2009), Masculinities, femininities, and work. I *Understanding Gender and Organizations*. Los Angeles: Sage, s 70-95. (25 sider)

NY @ Avdagic, Sabina (2010). «When are Concerted Reforms Feasible? Explaining the Emergence of Social Pacts in Western Europe». *Comparative Politica Studies*, 43:628-657. (30 sider)

NY @ Barth, Erling og Kalle Moene (2010), «Små lønnsforskjeller og store velferdsstater». *Søkelys på arbeidslivet*, 27:77-86. (10 sider)

NY Berg, Laila Nordstrand, Haldor Byrkjeflot og Gro Kvåle (2010), «Hybridledelse i sykehus – en gjennomgang av litteraturen». *Nordiske organisasjonsstudier*, 12: 30-49. (20 sider)

NY Boudon, Raymond (2010), “The Cognitive Approach to morality”. I S. Hitlig og A.S. Vaisey, red., *Handbook of the Sociology of Morality*. Berlin: Springer, s. 15-33. (19 sider)

NY Bryde (2013), “Praksis som sosiologisk metode» I *Hvordan teoretisk innsikt og forståelse kan bidra i praktisk endrings- og utviklingsarbeid*. Arbeidsmanuskript. (21 sider)

Brynjolfsson, Erik og Andrew McAfee (2012), “Winning the Race With Ever-Smarter Machines.” *MIT Sloan Management Review*, 53: 53-60. 8 sider.

Byrkjeflot, Haldor (2011), “Offentlig eller privat – spiller det noen rolle for ledelse?” I S. Askvik, H. Gammelsæter & B. Espedal (red.), *Kunnskap om ledelse – Festskrift til Torodd Strand*. Bergen: Fagbokforlaget. Side 43-64. (22 sider)

@ Dale-Olsen, H. & Misje Nilsen, K. (2009), «Lønnsulikhet i Norge 1995-2006». *Søkelys på arbeidslivet*, 26:201-221. (15 sider)

@ Dølvik, Jon Erik (2007), *The Nordic regimes of labour market governance: From crisis to success story?* Fafo-paper 2007:07. (52 sider)

Engelstad, F. (2004), “Democracy at Work? Does Democracy in Working Life Make Sense in the 21st Century?”. I F. Engelstad & Ø. Østerud (red.), *Power and Democracy. Critical Interventions*. Aldershot: Ashgate, s. 209-234. (26 sider)

NY Engelstad, Fredrik (2009), «Challenges to Democracy: Fairness and Participation». I M. Cherkaoui og Peter Hamilton, red., *Raymond Boudon, a life in sociology*. Oxford: Bardwell. Vol 3, s. 329-346. (17 sider).

NY Engelstad, Fredrik (2011), «Børs og katedral». I Bernt Hagtvæt, Guri Hjeltnes, Henrik G. Bastiansen, Knut Lundby og Helge Rønning, red., *Det elegante uromoment. Hans Fredrik Dahl og offentligheten*. Oslo: Pax, s. 196-210. (15 sider)

NY Gereffi, Gary (2005), «The Global Economy: Organization, Governance, and Development» I Neil Smelser og Richard Swedberg, red., *The Handbook of Economic Sociology*. Princeton: Princeton University Press, s. 160-182. (23 sider)

NY Grimen, Harald (2008), “Profesjon og profesjonsmoral” I Anders Molander og Lars Inge Terum, red., *Profesjonsstudier*. Oslo: Universitetsforlaget, s. 144-160. (16 sider)

- @ Groth, Lars (1999). "Recourse to reason". Kap. 1 i *Future Organizational Design - The Scope for the IT-based Enterprise*. New York: Wiley. (19 sider)
- Groth, Lars (2012). «Hovedproblemet for organisasjonsforskningen: begrepsinflasjon og IT-aversjon.» *Nordiske organisasjonsstudier*. 14: 7- 29. (23 sider)
- NY @ Hofstede, Geert (1994), "Cultural constraints in Management Theories". *Academy of Management Executive*, 7:81-94. (14 sider)
- Hunnes, Arngrim (2007), "Bedrifters lønnsstruktur. Teori og empiri". *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 24:171-180. (10 sider)
- Kalleberg, Ragnvald (1991), "Kenning-tradisjonen i norsk ledelse", *Nytt Norsk Tidsskrift* nr. 3, 1991: 218-244. (26 sider)
- NY Kalleberg, Ragnvald (2009), «Can normative disputes be settled rationality?» I M. Cherkaoui og Peter Hamilton, red., *Raymond Boudon, a life in sociology*. Oxford: Bardwell. Vol 2, s. 231-250. (20 sider).
- NY Kalleberg, Ragnvald (2011), "The Cultural and Democratic Obligations of Universities". I T. Halvorsen og A. Nyhagen red., *Academic Identities - Academic Challenges? American and European Experience of the Transformation of Higher Education and Research*. Newcastle: Cambridge Scholars Publishing, s. 88-124. (36 sider)
- NY Kalleberg, Ragnvald (2012), "Sociologists as Public Intellectuals and Experts". *Journal of Applied Social Science*, 6: 43-52. (10 sider)
- Martin, Joanne (2002), "A Three Perspective Theory of Culture." I *Organizational Culture. Mapping the Terrain*. Thousand Oaks: Sage, s. 115-168. (53 sider).
- NY @ Midttun, Atle, Kristian Gautesen og Maria Gjølberg (2006), "The Political economy of CSR in Western Europe". *Corporate Governance*, 6:369-385. (17 sider)
- NY Midttun, Atle, Maria Gjølberg, Arno Kourula, Susanne Sweet og Steen Vallentin (2013), «Public Policies for Corporate Social Responsibility in Advanced Welfare States». I Atle Midttun, red., *CSR and Beyond*. Oslo: Cappelen-Damm, s. 261-286. (26 sider).
- NY Mintzberg, Henry (1983), "The Meritocracy". I *Power in and Around Organizations*. Englewood Cliffs: Prentice Hall. s. 388-419 (32 sider)
- @ Misje Nilsen, K. (2007), "Er det glasstak i Norge? Lønnsforskjeller mellom kvinner og menn på toppen i arbeidsmarkedet". *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 24:181-193. (13 sider)
- NY Myhre, Jan Eivind (2012), "Økonomisk vekst og industrialisering 1840-1905". Kap. 8 i *Norsk historie 1814-1905*. (30 sider).
- @ NOU 2010:1 *Medvirkning og medbestemmelse i arbeidslivet*, kap. 6.1-6.2.5, kap. 7, kap. 9.1.-9.7. (29 sider)
- NY @ Olsen, Karen M. (2011) «Opplevelse av ansettbarhet – en sammenligning mellom Skandinavia, Storbritannia og Tyskland». *Søkelys på arbeidslivet*, 29:198-212. (15 sider)
- NY Rawls, John (2002), *Rettferdighet som rimelighet*, Oslo: Pax. §§ 41, 42, 49, 52. (14 sider)

NY Schäfer, Andrea, Ingrid Tucci og Karin Gottschall (2012), "Top down or bottom up? A Cross-National Study of Vertical Occupations in 12 European Countries". *Comparative Social Research*, 29:3-46. (44 sider)

Sejersted, Francis (2001), "Capitalism and Democracy: A Comparison between Norway and Sweden". I Haldor Byrkjeflot, Sissel Myklebust, Christine Myrvang og Francis Sejersted, red. *The Democratic Challenge to Capitalism*. Bergen: Fagbokforlaget, s. 87-119. (32 sider)

Sivesind, Karl Henrik (1995), "The indispensable role of culture. Explaining different understandings of work through a comparison of German and Norwegian factories." *Comparative Social Research* 15:35-76 (utdrag). (42 sider)

NY @ St.meld. nr. 10 (2008-2009), *Næringslivets samfunnsansvar i en global økonomi*, kap 4: «Næringslivets internasjonale engasjement – utfordringer og dilemmaer» og kap. 6: «Internasjonale rammeverk for næringslivets samfunnsansvar», s. 42-51 og 59-69. (20 sider).

Storvik, Aagoth (2002), "Maskulinitet og makt i utakt". I A.-L. Ellingsæter & J. Solheim (red.), *Den usynlige hånd? Kjønnsmakt og moderne arbeidsliv*. Oslo: Gyldendal Akademisk, s. 266-290. (25 sider)

@ Storvik, Aagoth (2002), "Hvorfor så få? Forklaringer på mangelen på kvinnelige ledere". *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 19:253-259. (6 sider)

Stråth, B. (2001), "Nordic Capitalism and Democratization". I Byrkjeflot, H., Myklebust, S., Myrvang, C., Sejersted, F. (red.), *The Democratic Challenge to Capitalism. Management and Democracy in the Nordic Countries*. Bergen: Fagbokforlaget, s. 51-86. (35 sider)

Sørensen, Aa.B. (1994), "Firms, wages, and incentives." I N. Smelser & R. Swedberg, red., *Handbook of Economic Sociology*. Princeton: Russel Sage. (25 sider)

Sørhaug, T. (1996), "Ideer om ledelse i Norge" I *Om ledelse . Makt og tillit i moderne organisering*. Oslo: Universitetsforlaget, s. 73-106. (34 sider)

Sørhaug, T. (2004), "Korte bølger og lange moter". I *Managementalitet og autoritetens forvandling. Ledelse i en kunnskapsøkonomi*. Bergen: Fagbokforlaget, s. 115-137. (22 sider)

Til sammen 997 sider

Tatt ut etter 2012

Paul Thompson og David McHugh (2009), *Work organizations. A Critical Introduction*. New York: Palgrave (2009). Kapittel 1-4, 8-15, 21-25. 235 sider.

@ Bowman, John (1998), "Achieving capitalist solidarity? Collective action among Norwegian employers". *Politics and Society*, 26 (3):303-336. 33 sider

Christensen, T. & Lægreid, P. (1998), "Public Administration in a Democratic Context – A Review of Norwegian Research". I N. Brunsson & J.P. Olsen (red.), *Organizing Organizations*. Bergen: Fagbokforlaget. Side 147-170. 24 sider.

March. J.G. & Olsen, J.P. (1998), "Preferences, Power, and Democratic Institutions". I March & Olsen, *Rediscovering Institutions. The Organizational Basis of Politics*. New York: The Free Press. Side 143-158. 15 sider.

@ Solheim, Jorun (2002), "Kjønn, kompetanse og hegemonisk makt." I Anne Lise Ellingsæter og Jorun Solheim, red., *Den usynlige hånd? Kjønnsmakt og moderne arbeidsliv*. Oslo: Gyldendal Akademisk, s. 110-140. (31 sider)

@ Torp, H. (2005), "Det nye arbeidslivet: Forklaringer og konsekvenser". *Søkelys på arbeidsmarkedet*, 22:129-139. 11 sider.